

— 29-30 Haziran 1978 tarihlerinde yapılan —

Türk Tabipler Birliği 27. Büyük Kongre Kararlar Özeti

DEMOKRATİK KARARLAR

Genel Kurul, II. MC'nin düşürülmesinden sonra iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümet döneminde: Faşist odaklar ve örgütler tarafından demokratik, politik örgütlere, kurumlara, kişilere, yöneltilen saldırıların artan bir şiddetle tırmandığını, kitlelerin ekonomik, demokratik, politik hak ve özgürlüklerini kullanmalarını engellemek amacıyla girişilen faşist-terörist eylemlerin tümüyle emekçi halk kitlelerini yıldırma ve sindirmeyi hedef aldığını, CHP ağırlıklı hükümetin 6 aylık iktidarı süresince faşist nitelikteki cinayetlerin, kısımların ve tahriplerin yön değiştirerek devletin yargı, idare organlarına, eğitim kurumlarına ve yöneticilerine, sosyalist, ilerici partilere ve CHP'ne yöneltildiği gözlemlenmiştir. Anayasa Mahkemesine yapılan saldırı bu tırmanışın en son ve vahim halkalarından birini oluşturmaktadır.

Bu gözlemden hareket eden Türk Tabipleri Birliği 27. Büyük Kongresi :

1 — Faşizmin yenilgisi ve faşizan odakların temizlenerek ülkenin tümüyle demokratikleşmesi için emperyalist ülkelerle çok yönlü bağımlılık ilişkilerinin anlaşmaların ve bağlantıların feshedilmesini, tekelci büyük sermayenin ve tüm gerici güçlerin her türlü eylemlerinin denetim altına alınmasını önerir.

2 — Faşizme ve emperyalizme karşı demokrasi savaşımında demokratik güçlerle işbirliği yapılmalıdır.

3 — Toplumun demokratikleşmesi, bilimsel demokratik ve sosyal planda gelişmesi için yasal engel durumundaki TCK'nın 141-142. maddeleri kaldırılmalıdır.

4 — Toplumun militarist, ırkçı, şöven şartlandırılmaldan kurtarılması, uluslararası kalıcı bir barışın sağlanması ve güçlenmesinde katkıda bulunulması öngörülmüştür. Bu amaçla Helsinki Barış Konferansı ilkelerinin, dünyadaki diğer tip barış ve af örgütleri ile sıkı bir dayanışmanın gerekliliğine inanır.

İLAÇ SORUNLARINA İLİŞKİN KARARLAR

Genel Kurul Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ilaç üretmek amacıyla fabrika satın almasını, ilaç tekellerinin sömürü alanlarını daraltma yolunda olumlu bir adım sayarak destekler. Tüm ilaç sanayii işletmelerinin kamulaştırılmasını yabancı ilaç tekellerinin yönelmediği hammadde üretimi ve üretim teknolojileri geliştirmek işlerini gerçekleştirmek üzere bir ulusal ilaç sanayiinin kurulmasını talep eder. Bu aşamaya kadar ilaç, hammaddeleri, tıbbî cihazlar, ithalât ve dağıtımının bir kamu kurumu tarafından sağlanmasını, eczacılar dışında kalan ilaç dağıtım kademelerinin kaldırılmasını talep eder.

TOPLUMSAL SAĞLIK SORUNLARINA İLİŞKİN KARARLAR

1 — En küçük bir sosyal güvenceden ve sağlık hizmetinden yoksun milyonlarca yurttaşa etkin, âcil ve yaygın bir sağlık hizmeti götürmek amacıyla, sosyalizasyon genel kurulu kararlarına uygun olarak, bütün ülkeyi kapsayan ve bütün sağlık kurumlarını tek elde toplayan bir ulusal sağlık sistemi kurulmasını önerir. Sosyalleştirme en geç 1981 yılında tüm ülkede tamamlanmalıdır.

2 — Tıp fakültelerinin ve diğer eğitim kurumlarının, tam-süre çalışma yasasının sağladığı olanaklarla hekim ve sağlık elemanları yetiştirme programlarını o toplumun yükselen taleplerini karşılayacak düzeye çıkarmasını beklediğini belirtir.

3 — Toplum sağlığının sadece koruyucu ve iyileştirici sağlık hizmetlerinin sunulmasıyla korunup geliştirilemeyeceğinin bilincinde olan Türk Tabipleri Birliği :

a) Toplum Sağlığının bütün ülkede yaygınlaştırılmış ortak bir toplumsal güvenlik sisteminin sadece bir bölümü olarak kabul edilmesini,

b) Bu görüşten hareketle 1979 yılında genel bütçeden kamu sağlığı için ayrılacak payın kamusal sağlık hizmetlerini karşılamak amacıyla en az % 15'e yükseltilmesini talep eder.

4 — 1979 yılının Dünya Çocuk Yılı olması da göz önünde bulundurularak çocuklar için süt, gıda yardımı ve kreş olanaklarının sağlanmasını, annelere hamilelik ve lohusalık bakımı götürülmesini, tıbbî ve sosyal sorun niteliğindeki kürtajın kamu sağlık kurumlarında yapılmak üzere ve denetim altında serbest bırakılmasını ister.

5 — Yaşlı ve düşkün yurttaşlara bakımevleri ve dinlenme yurtları açılmasını,

6 — Toplumsal sağlık sorunlarının çözümüne kadar muhtaç yurttaşlara ücretsiz ilâç sağlanmasını,

7 — Toplumun ruhsal ve fiziksel sağlığını korumak amacıyla, içmece ve kaplıcaların kamulaştırılmasını, göl, deniz banyolarının kamuya açılmasını ve yeterli konaklama tesisleri yaptırılarak kıy ve kent emekçilerinin tıbbî denetim altında tedavi, dinlenme ve spor olanaklarına kavuşturulmasını talep eder.

ÖZLÜK SORUNLARI VE EKONOMİK İSTEMLERLE İLGİLİ KARARLAR

Türk Tabipleri Birliği yıllardanberi tam-süre çalışmanın gerçekleşmesi için bilinçli bir mücadele vermiştir. Hekimlerin ve tüm sağlık personelinin tam-süre çalışması ile ilgili yasanın Meclislerce kabulü genel kurulumuzca olumlu ve ileri bir adım olarak değerlendirilmiştir.

Genel Kurulumuz aşağıdaki iki kararın en kısa zamanda hayata geçirilmesi için çabaların yoğunlaştırılması isteminde bulunmuştur :

1 — Tüm çalışanlarla birlikte tabiplerin de grevli, toplu sözleşmeli sendika haklarını alması,

2 — İşyeri hekimlerinin atamalarının işverenin insiyatifinden alınsı olarak kullanılması önlemek amacıyla bu işlemler için tabiplerin demokratik olarak temsil edildikleri bağımsız bir üst kuruluşun «Yüksek Hekimler Kurulu» nun yasalaştırılmasının gerçekleştirilmesi.

Genel Kurul ayrıca şu konularda çaba harcama kararları almıştır :

1 — İşyeri Hekimliğinin «İşyeri ve poliklinik hekimliği» olarak ikiye ayrılması. Bu hekimlerin ücretlerinin işverence ödenmesini,

2 — İşyer hekimlerinin atamalarının işverenin insiyatifinden alınarak Tabip Odasının da temsil edildiği bağımsız bir kurulca yapılmasını,

3 — Tıp öğreniminin sosyal tıp ilkelerine göre yeniden düzenlenmesine, tıp fakültelerinin sosyalleştirme örgütlenmesi, eğitim ve denetim zinciri içinde yer almasını,

4 — Hekimler ve tüm sağlık personeline ülke koşullarına uygun bir hizmet için sürekli eğitim gerçekleştirilmesini,

27. BÜYÜK KONGRE KARARLARI

5 — Nöbet tazminatlarının en kısa zamanda gerçekçi değerlendirmeyle ödenmesinin sağlanması,

6 — Fazla hasta bakımına engel olunmasını, bir hekimin branşına göre bakabileceği hasta sayısının bilimsel olarak saptanması, düzenli bir sağlık politikası uygulayarak hekimlerin dağılımındaki dengesizliklerin düzenlenmesi,

7 — Sendikalaşma aşamasında önemli bir atılım olarak değerlendirdiğimiz, işkolu düzeyindeki farklı memur örgütlerinin kolektif davranışlarının gerçekleşmesini, işkolumuzda da zaten var olan ilişkilerin daha ileri boyutlara ulaşmasının ilk aşaması olan TÜS-DER ve benzeri kuruluşlarla Merkez Konseyi arasında bu konuda işbirliği oluşturulmasını diler. Odaların da bu doğrultuda karar üretmesi önerilir.

8 — 6023 sayılı kanunda yapılacak düzenlemelerde aidat bölümünde 36x Katsayı ilkesinin kabulüne,

9 — Odaların gelirlerinden Konsey hissesi olan % 25'lerin alınmasında ve odaların bu konuyu gerçekleştirmelerine,

10 — Ek görevin kaldırılması yolundaki ilkenin benimsenmesine ve Merkezî İşyeri hekimliğine ilişkin yeni bir proje hazırlanıncaya dek mevcut yönetmeliğin kabulüne, ek görev asgari ücretinin genel asgari ücret olarak kabulüne, bu durumda bugünkü asgari ücret olan 3300 TL. bürütün ek görev ücreti olarak kabulüne,

DİŞHEKİMLERİNİN ÖZLÜK SORUNLARI'na ek olarak özlük sorunlarına ek :

Türk Tabipleri Birliği 27. Dönem Genel Kurulu dişhekimlerinin ekonomik, demokratik ve özlük sorunları hakkında yıllardır sürüp giden ihmal ve ilgisizliğin giderilmesi yolunda etkin bir biçimde çalışmakla Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'ni görevlendirir.

1 — Parasal değerlendirmelerde dişhekimlerinin aleyhine farklılık, örneğin sosyalleştirme bölgelerindeki yan ödemeler, ortadan kaldırılmalıdır.

2 — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Sosyal Sigortalar Kurumunda dişhekimliği kadroları bilimsel ölçüler içinde yeniden saptanmalı, kadro eksikliği ortadan kaldırılmalıdır.

3 — Ağız protezlerinin işçiler için Sosyal Sigortalar Kurumunun hizmet kapsamına, diğer vatandaşlar için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı hizmet kapsamına alınmasını önerir.

EK GÖREV YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Tarım: Ek görev; Hekimin bir görevi dışında ve bir iş günü kapsamıyan saatler süresince yaptığı göreve ek görev denir.

Madde 2 — Ek görevlik işler: Bir hekimin bütün bir çalışma gününü doldurmayacak nitelikteki işlerdir. Asıl görevlik bir işe hekim bulunmaması nedeni ile hekimin ek görev şeklinde görevlendirilmesi geçici bir nitelik taşımaktadır.

Madde 3 — Ek görevli hekim çalıştırmak isteyen kurum veya işyeri yapılacak işin niteliğini, bakımı gereken personelin sayısını, çalışma şartlarını ve vermeyi düşündüğü ücreti bildiren bir yazı ile Bölge Tabip Odasına başvurur.

Madde 4 — Tabip Odası aşağıdaki işlemleri yapar:

a) Bölge Tabip Odası, bölgesindeki üyelerinden ek görev almak isteyenleri her üç ayda bir tesbit etmek üzere gereken çalışmayı yapar. Kendiliğinden veya ayrıca başvuran hekimleri de bu listeye ekler.

b) Kurum veya işyerlerinden gelen talep bu listede adı bulunan hekimlere duyurulur.

c) Ek görevi almak isteyen hekimler arasında, Tabip Odası, aşağıdaki prensiplere göre öncelik tanır :

I) Hiç bir görevi bulunmamak,

II) Ek görev sahibi olmayan hekim bulunduğu takdirde aynı hekime birden fazla ek görev vermemek. (Ancak 3 üncü fıkradaki durum zorlayıcı nitelik arzederse verilebilir.)

III) Hekimlerin branşı, daha önceki çalışmaları ile işin niteliği arasında uygunluk bulunmak.

IV) Birbirine yakın şartlarda sosyo-ekonomik faktörleri dikkate almak.

V) Bu maddeler tek tek değil, tümü birden gözönünde tutularak karar verilir.

Madde 5 — Bu nitelik ve önceliklerle tesbit edilen listeyi Tabip Odası talep sahibi kurum veya işyerine bildirir. Talep sahibi kurum veya işyeri bu listede tercih edeceği hekimi yazı ile Tabip Odasına bildirerek muvafakatını ister.

27. BÜYÜK KONGRE KARARLARI

Madde 6 — Tabip Odası ilgili muvafakatı bildirmeden önce çalışma şartlarını, kurum veya işyerinin teklif ettiği ücreti inceler ve tesbit eder ve bu ücretin kabulü halinde muvafakatı verir. Tabip Odası ek görev ücretlerini bölgesel hayat şartlarını da gözönüne alarak izler ve emek-değer dengesini sağlar.

Ek görev asgari ücreti her yıl Türk Tabipleri Birliği Büyük Kongresinde tesbit olunur.

Madde 7 — Ek görev yönetmeliğine riayet etmeyen;

a) Kurumlarda; hekim çalışmasına müsaade olunmaz. Hekim çalıştırılmamasından doğacak durum ve sonuçları ilgili mercilere ve Merkez Konseyi'ne derhal duyurulur. Bu kurumlar ve işyerleri hakkında gereken kanunî takibat yapılır ve durum kamu oyuna ve tüm ilgililere açıklanır.

b) Hekimler hakkında gerekli deontolojik açıklama yapılır. Başarı kaydedilmemesi halinde 6023 sayılı kanunun 5 ve 28. maddesi III. fıkrası gereğince işlem yapılır.

Madde 8 — Görevler konusunda yapılacak anlaşmalarda tip mukavele esas olarak alınır ve gözönünde bulundurulur.

Madde 9 — Kurumlar yolu ile hekimlere gönderilen hastalarla ilgili çalışmanın şekli ve gelir miktarı gözönünde tutularak Tabip Odası kararlaştırılır.

Madde 10 — Bu yönetmeliği Tabip Odaları ve Merkez Konseyi yürütür.

Geçici Madde 1 — 1978 yılı ek görev asgari ücreti 1978 yılı Büyük Kongresinde genel asgari ücret olarak kabulüne, bu durumda bugünkü asgari ücret olan 3300 TL. brütün 1978 yılında ek görev ücreti olarak kabul edilmesine karar verilmiştir.

Geçici Madde 2 — Mevcut durum müktesep hak sayılır.